

Innholdsfortegnelse

Innledning	17
Tiltak for å øke antall kvalifiserte tolker og bedre kvaliteten på tjenestene	19
Tolking på anbud?	21
Kapittel 1	
Hva er tolking?	23
Konferansetolking	25
Delegasjonstolking	26
Kontakttolking	26
Tolking i justissektoren	28
Tolketeknikker	32
Kapittel 2	
Retts tolking: historisk bakgrunn	36
Nürnbergprosessene	36
Det norske krigsoppgjøret og torturisttolkene	37
Kapittel 3	
Hvordan blir man tolk i retten?	39
Barn som tolk	39
Tolkeregistrene	40
Formelle krav	42
Kapittel 4	
Lovgrunnlaget for retten til tolk	51
Internasjonalt lovgrunnlag	52
Kapittel 5	
Nasjonale lover og EØS-retten	63
Forberedende lovarbeid	64
Stortingsbehandlingen	64

Sanksjonering av Kongen i statsråd	64
Forskrifter	65
EØS-retten	65
Forordninger	65
Direktiver	66
Beslutninger	66
Rekommandasjon (henstilling)	66
Kapittel 6	
Hvor finner vi lovene og andre rettskilder?	67
Lovdata	67
Oversatte lover	68
Dommer	69
Kapittel 7	
Oppbyggingen av lovene	71
Fellestrekk ved alle lover	72
Lovspråket	73
Kapittel 8	
Domstoloven	80
Domstolene	82
Domstolenes struktur	83
Kapittel 9	
Tvisteloven	97
Partene	97
Saksgangen i en tvistesak	98
Bevisreglene	99
Møte- og forklaringsplikten	100
Rettsmegling	101
Rettsmidler	101
Arbeidsrettslige saker	102
Foreldretvister – barnefordeling	103
Kapittel 10	
Straffeprosessloven	106
Lovens oppbygging	107
Tvangsmidler	116
Straffesaksbehandlingens enkelte ledd	121

Kapittel 11

Straffeloven 129

Legaldefinisjoner 130

Straffeansvar 131

Straffereaksjonene 132

Straffeutmålingen 133

Foreldelse 134

Lovbruddene 134

Kapittel 12

Kvalitet og etikk 139

Ytre betingelser for tolking av god kvalitet 139

Talent og sosiale evner 143

Hva er etikk? 145

Felles minimumsprinsipper i alle yrkesetiske regler for tolker 148

Internasjonale, etiske retningslinjer for tolker 152

IMDis yrkesetiske regler for tolker 156

Kapittel 13

Fengslingsmøter og hovedforhandlinger 197

Fengslingsmøter 197

Hovedforhandlingen 199

Rettssalen 200

Gangen i hovedforhandlingen 201

Innledningsforedrag 203

Tiltaltes frie forklaring i straffesak 204

Bevisførsel 215

Når tiltalte må forlate rettssalen 218

Prosedyre 219

Tolken påvirker forhandlingen og påvirkes av den 220

Stressfaktorer 222

Medtolker 225

Publikum og presse 225

Kapittel 14

Konsekutivtolking 228

Lytting 229

Analyse 230

Memorering 232

Notattaking 232

Gjengivelse	235
Tolkens rolle - turtaking	236

Kapittel 15

Simultantolkning	240
A-språk og B-språk (retur)	240
Lytte, forstå, prosessere, gjengi - koordinere	241
Aktiv lytting	243
Hukommelse - en forutsetning for aktiv lytting	244
Forstå - analysere	246
Automatisering	246
Antesipering	247
Gjengivelse: tilhørernes opplevelse - påvirkningsfaktorer	249
Fysiske arbeidsforhold og stress	256
Øvelser for simultantolkning	259
Øvelser - antesipering - automatisering	262

Kapittel 16

Kabinmanerer	264
Forberedelser til oppdraget	264
I kabinen	266
Under tolkingen	268
Forholdet til makkeren	270
Mikrofonhygiene	272
Hodetelefoner	274
Når rettsmøtet er over	275

Kapittel 17

Prima vista-oversettelse	276
Prima vista med kjent tekst	277
Prima vista med ukjent tekst	280
Simultantolkning med tekst	281
Hurtiglesing for prima vista	282

Kapittel 18

Fjerntolkning i forvaltningen og i retten	284
Fjerntolkning	285
IT i rettspleien	291

Kapittel 19

Tolking i politiavhør 296

Kriminalpolitiske utfordringer 296

Politiets behov for tolk 297

Påtaleinstruksen 298

Etterforskning og bruk av tolk 300

Skjulte etterforskningsmetoder 303

Avhør av mistenkt/siktet 304

Avhørsmetodikk 309

Avhør av vitner og fornærmede 314

Tolking i saker om seksuallovbrudd og vold i nære relasjoner 316

Traumestress, utbrenthet og omsorgstretthet 327

Tolken og sekundært traumestress 327

Kapittel 20

Tolking i fengselet: arrestasjon, varetekt og soning 335

Arrestasjon 338

Fengsling 339

Straffegjennomføring 341

Tolking i fengsler med høyt sikkerhetsnivå 346

Kapittel 21

Tolking i barnevernet 352

Innledning 352

Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker 353

Bekymringsmelding – barnevernets plikt til å gripe inn 354

Barnevernets tiltak 355

Omsorgsovertakelse 357

Samvær med foreldrene 358

Rett til tolk 358

Tolking under hjemmebesøk 359

Særlige problemstillinger ved tolking i barnevernssaker 360

Frykten for tolken 362

Tolken – en fare for rettssikkerheten? 363

Språklige problemstillinger 364

Tolken som aktivist 365

Kapittel 22

Tolking i utlendingsaker og søknader om beskyttelse 368

Innledning 368

Lovgrunnlaget for retten til å søke om beskyttelse 370

Dublin-avtalen 371

Grunnlag for å innvilge beskyttelse 374

Retten til tolk i asylsaker 385

Saksgangen i asylsaker – ansvarlige myndigheter 387

Enslige, mindreårige asylsøkere (EMA) 405

Klage på avslag fra UDI – Utlendingsnemnda (UNE) 410

Anke til tingretten 414

Familiegjenforening 415

Retursamtaler 416

Utvisning 417

Kapittel 23

Forberedelser: Kilder og kildekritikk 421

Innledning 421

Sikre kilder 421

Europeiske rettskilder – juridiske dokumenter på EUs 24 språk 427

Generell, juridisk informasjon og nyheter 429

Egne glossarer 429

Programmer for egne, elektroniske glossarer 430

Nettbaserte glossarer og ordbøker 431

Andre termbasert 432

Elektroniske hjelpemidler – dokumentorganisering 434

Ordbøker 435

Jussfaglige kilder etter rettsområde 435

Språkfaglige kilder 437

Tolkefaglige bøker og nettsteder 438

Andre kilder til vokabular – filmopptak og podcaster 439

Presentasjonsteknikk 441

Litteratur og kilder 442

Litteratur 442

Nettkilder 448

Stikkord 462